

การศึกษาปัญหาและความต้องการใช้บริการทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้บริการ

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

A Study of Problems and Need of the Users Information Resources Services and Information Office of Academic Resources and Information Technology

Dhonburi Rajabhat University

เสาวรส สัทธาพงศ์^๑

Saovaros Satthapong

Received: 2 May 2023

Accepted: 12 August 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ ๑) เพื่อศึกษาปัญหาในการใช้บริการทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้บริการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี และ ๒) เพื่อศึกษาความต้องการใช้บริการทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้บริการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษา จำนวน ๓๕๖ คน อาจารย์ จำนวน ๑๐ คน และเจ้าหน้าที่จำนวน ๑๒ คน รวมทั้งสิ้นจำนวน ๓๗๘ คน ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) คำนวณหาขนาดของตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติและใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

๑) ปัญหาในการใช้บริการทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้บริการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านทรัพยากรสารสนเทศ, ด้านผู้ใช้ทรัพยากรสารสนเทศ, ด้านการใช้บริการทรัพยากรสารสนเทศและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและอุปกรณ์ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และด้านผู้ให้บริการทรัพยากรสารสนเทศภาพรวมอยู่ในระดับน้อย

๒) ความต้องการใช้บริการทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้บริการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยี

^๑ บรรณารักษ์ปฏิบัติการ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี อีเมล: saovaros.s@dru.ac.th
Librarian, Office of Academic Resources and Information Technology, Dhonburi University Email: saovaros.s@dru.ac.th

สารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสื่อสิ่งพิมพ์, ด้านสื่อโสตทัศนวัสดุและด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนที่เป็นฐานข้อมูลออนไลน์ (Online Database) โดยแยกออกเป็นแต่ละฐานข้อมูลมีความต้องการใช้บริการอยู่ในระดับน้อย

คำสำคัญ: ทรัพยากรสารสนเทศ, การใช้บริการ, ความต้องการ, ปัญหา, มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

Abstract

The purposes of this study were 1) A study of problems of the Users Information resources services and Information Office of Academic Resources and Information Technology Dhonburi Rajabhat University 2) A study of needs of the Users Information resources services and Information Office of Academic Resources and Information Technology Dhonburi Rajabhat University.

The sample group was 356 students, 10 teachers and 12 staff of Dhonburi Rajabhat University, total 378 people. The researcher used a simple random sampling by method using Taro Yamane's. Research instrument is questionnaires and data were analyzed through a statistical package program and use basic statistical that is frequency, percentage, mean, standard deviation

Research results

1) Problem use of information resource services for users Office of Academic Resources and Information Technology overall, at the level medium. Considering each aspect, it was found that information resources, users of information resources, use of information resource services and information Technology and equipment aspect there is an overall problem “medium level”, information resource provider aspect there is an overall problem “low level”.

2) Needs of the Users information resources services Office of Academic Resources and Information Technology overall, at the level medium. Considering each aspect, it was found that Printed Materials, Non-Printed Materials and Electronic Materials overall demand for services is at a medium level. In part Online database separated into each database overall demand for services is at a low level

Keywords: information resources, use of service, Needs, Problem, Dhonburi Rajabhat University, Office of Academic Resources and Information Technology

บทนำ

ทรัพยากรสารสนเทศ (Information Resources) เป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญที่สุดของมนุษย์ตั้งแต่อดีต ปัจจุบัน และอนาคต มนุษย์ใช้สารสนเทศในการดำรงชีวิตประจำวันเพื่อการตัดสินใจด้านต่าง ๆ ทรัพยากรสารสนเทศที่พบเห็นตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีมากมายหลายลักษณะ แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการของเทคโนโลยีที่ใช้^๒ จะเห็นได้ว่า ทรัพยากรสารสนเทศมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านเทคโนโลยีในการเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ทรัพยากรสารสนเทศจึงมีความสำคัญทั้งต่อบุคคลและต่อสังคมเป็นอย่างมาก ในแง่ความสำคัญต่อบุคคล ได้แก่ ให้ความรู้และสติปัญญา เสริมสร้างประสบการณ์ และเสริมสร้างจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ในแง่ของสังคม ได้แก่ เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้และสร้างความเข้าใจ สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และเสริมสร้างระบบการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น บทบาทสำคัญในการให้บริการสารสนเทศแก่สังคม จึงพยายามที่จะคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่มีคุณภาพ รวมถึงความสามารถในการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศที่กระจายอยู่ในที่ต่าง ๆ อีกด้วย

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่สำคัญในการจัดหาและเป็นแหล่งพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน การค้นคว้าวิจัยและให้บริการตามพันธกิจของสถาบัน ทรัพยากรสารสนเทศมีความสำคัญอย่างมาก ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ช่วยให้นักเรียนนักศึกษาได้มีโอกาสแสวงหาความรู้ได้กว้างขวางมากขึ้น เพราะในปัจจุบันสารสนเทศมีการผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก ในรูปแบบที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการรู้ในด้านต่าง ๆ ด้านการศึกษาค้นคว้าวิจัย นักวิจัยสามารถศึกษาหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยได้อย่างสะดวก รวดเร็ว สามารถค้นหาผลงานวิจัยของนักวิจัยคนอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนหรือโต้แย้งกับผลงานวิจัยของตนเอง ด้านสังคม สารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญที่ใช้ในการตัดสินใจในเรื่องราวต่าง ๆ บุคคลที่รู้สารสนเทศสามารถตัดสินใจหรือดำเนินชีวิตไปในทิศทางที่ถูกต้อง ลดปัญหาสังคม เพราะมีข้อมูลข่าวสารที่ตรงกัน ตลอดจนเป็นการสร้างค่านิยมรวมถึงทัศนคติที่ดีต่อสังคม ด้านบริการทางวิชาการแก่ชุมชน สารสนเทศที่ใช้ในการนี้มีสองประเภทด้วยกัน คือ สารสนเทศที่ให้ความรู้ในด้านวิชาการที่มหาวิทยาลัยประสงค์จะเผยแพร่แก่ชุมชน กับสารสนเทศที่เป็นข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับชุมชนนั้น ๆ ผู้ที่เกี่ยวข้องจะเลือกสารสนเทศทั้งสองประเภทไปใช้ประโยชน์ทำให้การบริการชุมชนของมหาวิทยาลัยได้ผลดีมีประสิทธิภาพ^๓ รวมถึงสามารถสืบค้นข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ทันสมัย มีคุณภาพ ถูกต้อง และตรงต่อ

^๒ พรพรรณ จันทร์แดง, **ห้องสมุดใหม่ (Modern Library)**. (กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น, ๒๕๕๗).

^๓ รุ่งฤดี อุภวัฒน์ และคนอื่น ๆ, **สารนิเทศและการเขียนรายงานทางวิชาการ**, พิมพ์ครั้งที่ ๓ (กรุงเทพฯ: ทริบเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น, ๒๕๕๖).

ความต้องการของผู้ใช้บริการ ทรัพยากรสารสนเทศในปัจจุบันจึงเปลี่ยนรูปแบบการผลิตออกมาในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบ E-Book หรือ E-Journal^๔ เพื่อปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันที่เป็นอยู่ ดังนั้นบรรณารักษ์จึงจำเป็นต้องมีการจัดหา ประเมินคุณค่าเนื้อหาความรู้อย่างเป็นระบบ การประเมินคุณค่าเพื่อให้ได้ทรัพยากรสารสนเทศที่ดี และตรงต่อความต้องการแก่ผู้ใช้บริการ จัดเก็บไว้ในฐานข้อมูลและจัดให้บริการในรูปแบบต่าง ๆ จึงยังเป็นหน้าที่สำคัญของห้องสมุด ในการจัดระบบตามมาตรฐาน การจัดทำ Library Catalog เป็นมาตรฐานสำคัญของการลงรายการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดเพื่อประโยชน์ในการสืบค้นข้อมูลตามที่ใช้ต้องการ^๕

ปัจจุบันห้องสมุดได้ประสบปัญหาวิกฤตการณ์ไวรัสโควิด-๑๙ แพร่ระบาดอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบกับห้องสมุดเป็นอย่างมาก ทำให้ห้องสมุดบางแห่งต้องปิดบริการ บางแห่งกำหนดให้เจ้าหน้าที่สลับวันทำงาน (Work From Home) และมีการกำหนดมาตรการป้องกันโควิด-๑๙ สำหรับบุคลากรห้องสมุด นอกจากนี้สำนักพิมพ์บางแห่งต้องปิดกิจการ เนื่องจากไม่สามารถแบกรับภาระต้นทุนได้ บางแห่งเปลี่ยนรูปแบบการผลิตเป็นรูปแบบออนไลน์เพื่อประหยัดต้นทุนการผลิต ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้ห้องสมุดส่วนใหญ่ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการให้บริการในลักษณะสื่อดิจิทัลซึ่งเหมาะสำหรับการให้บริการออนไลน์ ซึ่งมีความต้องการจากผู้ใช้บริการมากขึ้น โดยผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงข้อมูลโดยไม่จำกัดสถานที่ และลดความเสี่ยงจากการสัมผัสและการอยู่ใกล้กันภายในพื้นที่จำกัด อย่างไรก็ตามห้องสมุดยังประสบปัญหาเกี่ยวกับข้อจำกัดด้านกฎหมายการค้า ปัญหาด้านลิขสิทธิ์เผยแพร่ออนไลน์ ซึ่งห้องสมุดหลายแห่งไม่สามารถให้บริการได้เต็มประสิทธิภาพอย่างที่คุณใช้คาดหวัง นอกจากนี้ห้องสมุดหลายแห่งปรับการให้บริการตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งห้องสมุดสังกัดสถาบันอุดมศึกษา โดยมีแนวทางการทำความสะอาดห้องสมุด เพื่อลดและจำกัดการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ และสร้างความเชื่อมั่นให้ทั้งกับผู้ใช้บริการและผู้ให้บริการ ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการรับผิดชอบต่อ^๖

^๔ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ หน่วยที่ ๑-๘, (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๒) (นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๕๔).

^๕ นันทิพย์ วิภาวิน และนางเยาว์ เปรมกมลเนตร, *นวัตกรรมห้องสมุดและการจัดการความรู้* (กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๑).

^๖ กัลยา ยังสุขยิ่ง, “การสำรวจการปรับตัวของห้องสมุดในประเทศไทยในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019” *วารสารห้องสมุด* ๖๔, ๒ (๒๕๖๓): ๘๐-๙๐.

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี เป็นหน่วยงานสนับสนุนด้านการเรียนการสอน การวิจัย และเป็นแหล่งที่ให้บริการทรัพยากรสารสนเทศและเทคโนโลยีที่ทันสมัยทุกรูปแบบ รวมถึงส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย ให้แก่อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาของมหาวิทยาลัย บรรณารักษ์จึงต้องมีการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศแต่ละประเภทให้มีความเหมาะสม และตรงตามความต้องการของผู้ใช้บริการด้วย นอกจากนี้การให้บริการทรัพยากรสารสนเทศทุกรูปแบบควรมีประสิทธิภาพตรงตามมาตรฐานและให้บริการได้ถูกต้องตรงตามความต้องการของผู้ใช้บริการ ดังนั้นการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ จึงต้องคำนึงถึงประโยชน์ และความต้องการของนักศึกษา อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัย มีเนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยที่ครอบคลุมทั้ง นักศึกษา อาจารย์ และเจ้าหน้าที่

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศทุกรูปแบบ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ฯลฯ ของมหาวิทยาลัย ดังนั้นทรัพยากรสารสนเทศที่ห้องสมุดจัดซื้อจัดหาต้องคำนึงถึงประโยชน์ของนักศึกษา อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัย ถึงแม้ว่าสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้ให้บริการทรัพยากรสารสนเทศมาอย่างต่อเนื่อง โดยพิจารณาจาก คู่มือ การสอบถามจากอาจารย์ แต่ทางสำนักวิทยบริการฯ ยังไม่มีการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการจากผู้ใช้บริการ ซึ่งเป็นสารสนเทศอันจำเป็นที่ส่งผลต่อการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด เพื่อเป็นแนวทางในการจัดซื้อจัดหาทรัพยากรสารสนเทศให้สอดคล้องกับความต้องการ และเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ให้มีประสิทธิภาพ ถูกต้อง และตรงต่อความต้องการของผู้ใช้บริการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาปัญหาในการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้บริการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
๒. เพื่อศึกษาความต้องการใช้บริการทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้บริการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษครั้งนี้เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการใช้บริการทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้บริการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

๑. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้คือ นักศึกษา อาจารย์ และเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี จำแนกเป็น นักศึกษาชั้นปีที่ ๑-๔ จำนวน ๖,๔๔๙ คน อาจารย์ ๑๘๗ คน และเจ้าหน้าที่ ๒๐๙ คน จำนวนทั้งสิ้น ๖,๘๔๕ คน

๒. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักศึกษา อาจารย์ และเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี จำนวน ๓๗๘ คน โดยกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มสัดส่วน ดังนี้ นักศึกษาชั้นปีที่ ๑-๔ จำนวน ๓๕๖ คน อาจารย์ จำนวน ๑๐ คน และเจ้าหน้าที่ จำนวน ๑๒ คน ซึ่งได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane)^๗ คำนวณหาขนาดของตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕%

๓. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการใช้บริการทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้บริการ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี โดยแบ่งออกเป็น ๔ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ ปัญหาในการใช้บริการทรัพยากรสารสนเทศ

ตอนที่ ๓ ความต้องการใช้บริการทรัพยากรสารสนเทศ

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการใช้บริการทรัพยากรสารสนเทศ

๔. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๔.๑ ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมเนื้อหา กรอบแนวคิด และขอบเขตการวิจัย

๔.๒ นำแบบสอบถามที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างเป็นแบบสอบถาม

^๗ Yamane, Taro, *Statistics: An Introductory Analysis*, 3rd ed (New York: Harper and Row, 1973).

๕. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

๕.๑ นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ จำนวน ๕ ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และนำมาวิเคราะห์หาค่า IOC ได้ค่า $IOC = 0.80$ พร้อมปรับปรุงแก้ไขข้อความให้มีความเหมาะสม ทั้งทางด้านเนื้อหา ด้านภาษา และการจัดเรียงลำดับความเหมาะสม

๕.๒ นำแบบสอบถามที่ได้ตรวจสอบแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๐ คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่น = ๐.๙๕

๕.๓ นำแบบสอบถามที่ได้ตรวจสอบแก้ไขแล้วไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด

๖. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการนำแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามแบบออนไลน์ ด้วยการสแกนคิวอาร์โค้ด

๗. การวิเคราะห์ข้อมูล

๗.๑ นำแบบสอบถามที่ได้จากการตอบแบบสอบถามออนไลน์มาตรวจสอบความครบถ้วนของคำตอบ พบว่ามีแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน ๓๗๘ ฉบับ

๗.๒ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยหาค่าสถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน^๔

๗.๓ นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางและการบรรยายความ

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง แบ่งผลการศึกษออกเป็น ๔ ตอน ดังนี้

๑) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน ๓๗๘ คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ ๖๒.๔) มากกว่าเพศชาย (ร้อยละ ๓๗.๖) สถานภาพส่วนใหญ่เป็นนักศึกษา (ร้อยละ ๙๔.๒) รองลงมาเป็นเจ้าของบ้านที่ (ร้อยละ ๓.๒) และอาจารย์ (ร้อยละ ๒.๖) ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ ๑ (ร้อยละ ๓๖) รองลงมาเป็นชั้นปีที่ ๒ (ร้อยละ ๒๖) ชั้นปีที่ ๓ (ร้อยละ ๒๑) และชั้นปีที่ ๔ (ร้อยละ ๑๗) ตามลำดับ ส่วนสังกัดคณะที่ตอบแบบสอบถามมากที่สุดคือ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ร้อยละ ๓๐.๔) รองลงมาคือคณะครุศาสตร์ (ร้อยละ ๒๖) และสังกัดที่น้อยที่สุดมีเท่ากัน ๓ สังกัด คือ กลุ่มตรวจสอบภายใน

^๔ บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๑ (กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น, ๒๕๕๖).

กองแผนและนโยบาย และกองพัฒนานักศึกษา (ร้อยละ ๐.๒) การเข้าใช้บริการส่วนใหญ่เข้าใช้บริการเดือนละครั้ง (ร้อยละ ๔๒) รองลงมา ๓-๔ ครั้ง/สัปดาห์ (ร้อยละ ๒๔) และไม่เคยเข้าเลยน้อยที่สุด (ร้อยละ ๑๔)

๒) ปัญหาในการใช้บริการทรัพยากรสารสนเทศ

๒.๑ ปัญหาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและอุปกรณ์ เช่น สัญญาณอินเทอร์เน็ตไร้สายช้าและไม่เสถียร (ร้อยละ ๔.๐๖), คอมพิวเตอร์มีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการ (ร้อยละ ๓.๗๑), ไม่มีอุปกรณ์ (เครื่องมือ) ต่อพ่วงอื่น ๆ (ร้อยละ ๓.๓๘), เครื่องมือที่ใช้สืบค้นสารสนเทศใช้ยากเกินไป (ร้อยละ ๓.๒๔) และไม่มีอุปกรณ์เสริมคอมพิวเตอร์ เช่น หูฟัง, ไมโครโฟน (ร้อยละ ๒.๗๘)

๒.๒ ปัญหาด้านทรัพยากรสารสนเทศ เช่น มีเนื้อหาไม่ตรงกับความต้องการ (ร้อยละ ๓.๖๙), มีรูปแบบไม่ตรงกับความต้องการ (ร้อยละ ๓.๓๖), มีเนื้อหาไม่ทันสมัย (ร้อยละ ๒.๙๙), มีจำนวนไม่เพียงพอ (ร้อยละ ๒.๙๔), จัดเก็บไม่เป็นระบบ สืบค้นยาก (ร้อยละ ๒.๙๐) และมีสภาพเก่า ชำรุด ฉีกขาด (ร้อยละ ๒.๔๑)

๒.๓ ปัญหาด้านผู้ใช้ทรัพยากรสารสนเทศ เช่น ไม่ทราบแหล่งสารสนเทศในการค้นหา (ร้อยละ ๓.๒๗), ไม่พบหนังสือบนชั้นตามที่ระบุ (ร้อยละ ๓.๒๖), ฐานข้อมูลไม่ตรงกับความต้องการ (ร้อยละ ๓.๑๕), ไม่มีทักษะในการใช้เครื่องมือสืบค้น (ร้อยละ ๒.๙๙), ไม่ทราบวิธีการค้นหาข้อมูลในห้องสมุด (ร้อยละ ๒.๘๕), ไม่กล้าขอความช่วยเหลือจากผู้ให้บริการ (ร้อยละ ๒.๕๙) และขาดความรู้เกี่ยวกับบริการต่าง ๆ ของห้องสมุด (ร้อยละ ๒.๒๖)

๒.๔ ปัญหาด้านการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศ เช่น ระยะเวลาการให้ยืมน้อยเกินไป (๗ วัน : เล่ม) (ร้อยละ ๓.๐๐), การบริการยืม-คืนทรัพยากรสารสนเทศ (ร้อยละ ๒.๙๓), การบริการห้องอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ ๒.๖๔), จำนวนเล่มที่ให้ยืมต่อครั้งน้อยเกินไป (๕ เล่ม : ครั้ง) (ร้อยละ ๒.๖๒), การบริการฐานข้อมูลออนไลน์ (ร้อยละ ๒.๕๒), การบริการห้องโสตทัศนวัสดุ (ร้อยละ ๒.๕๒), การบริการสื่อสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง (ร้อยละ ๒.๔๖), การบริการจองหนังสือ (ร้อยละ ๒.๔๑) และการบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า (ร้อยละ ๒.๓๒)

๒.๕ ปัญหาด้านผู้ให้บริการทรัพยากรสารสนเทศ เช่น ผู้ให้บริการมีจำนวนไม่เพียงพอ (ร้อยละ ๒.๖๘), ผู้ให้บริการไม่เชี่ยวชาญการใช้เครื่องมือเพื่อการสื่อสาร (ร้อยละ ๒.๖๔), ผู้ให้บริการเข้มงวดเกินไป (ร้อยละ ๒.๔๐), ผู้ให้บริการขาดทักษะการสื่อสาร (ร้อยละ ๒.๓๕) และผู้ให้บริการไม่มีมนุษยสัมพันธ์ (ร้อยละ ๒.๒๔)

๓) ความต้องการใช้บริการทรัพยากรสารสนเทศ

๓.๑ ความต้องการด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น ฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) (ร้อยละ ๓.๓๑), ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ (E-Journal) (ร้อยละ ๒.๘๗), ฐานข้อมูลออนไลน์/วิทยานิพนธ์/วิจัย (Online database /DRU IR) (ร้อยละ ๒.๘๗) ส่วนฐานข้อมูลออนไลน์ (Online Database) แยกออกเป็น ฐานข้อมูลต่าง ๆ ได้ดังนี้ Web of Science (ร้อยละ ๒.๒๓), Springer Link (ร้อยละ ๒.๐๓), ProQuest Dissertation & Theses (ร้อยละ ๑.๙๘), Science Direct (ร้อยละ ๑.๙๖), ACS (ร้อยละ ๑.๘๙), ACM (ร้อยละ ๑.๗๙), EBSCO (ร้อยละ ๑.๗๑) และ emerald insight (ร้อยละ ๑.๕๘) ตามลำดับ

๓.๒ ความต้องการด้านสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ/ตำรา (ร้อยละ ๓.๙๖), วารสารวิชาการ (ร้อยละ ๓.๗๘), นิตยสาร (ร้อยละ ๓.๖๒), หนังสือพิมพ์ (ร้อยละ ๓.๓๓), รายงานการวิจัย/วิทยานิพนธ์ (ร้อยละ ๒.๗๖), หนังสืออ้างอิง (สารานุกรม, นามานุกรม, พจนานุกรม ฯลฯ) (ร้อยละ ๒.๕๖), กฤตภาค (ร้อยละ ๒.๓๔) และหนังสือคู่มือ (ร้อยละ ๒.๑๗) จุลสาร (ร้อยละ ๒.๐๘)

๓.๓ ความต้องการด้านสื่อโสตทัศนวัสดุ เช่น ซีดี/ดีวีดี (ร้อยละ ๓.๐๐), วัสดุย่อส่วน (ร้อยละ ๒.๓๙) และหุ่นจำลอง (ร้อยละ ๒.๑๒)

๔) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการใช้บริการทรัพยากรสารสนเทศ ซึ่งห้องสมุดควรนำมาพิจารณาปรับปรุงในทุกด้าน ดังนี้

๔.๑ ควรเพิ่มสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้มีความทันสมัยเพิ่มขึ้น

๔.๒ ควรเพิ่มพื้นที่ในการนั่งอ่านหนังสือ

๔.๓ ควรมีการตรวจสอบความพร้อมใช้งานของเครื่องคอมพิวเตอร์

๔.๔ ควรมีการประชาสัมพันธ์ที่ทั่วถึงมากกว่านี้

๔.๕ ควรเพิ่มจำนวนเครื่อง Printer

๔.๖ ควรจัดอบรมและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบริการห้องสมุด

๔.๗ ควรมีบริการร้านกาแฟให้บริการด้วย

๔.๘ ควรจัดนิทรรศการที่ช่วยให้นักศึกษาสนใจการอ่านมากขึ้น

๔.๙ ควรขยายเวลาการเปิด-ปิดห้องสมุด

๔.๑๐ ควรเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกให้บริการ เช่น ปลั๊กไฟ

สรุปผลและอภิปรายการวิจัย

จากผลการวิจัยที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสามารถแยกตามประเด็นดังนี้

๑. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๒๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๔ และเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ มากที่สุด จำนวน ๑๒๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖ และถ้าจำแนกเป็นคณะที่นักศึกษาสังกัด พบว่า นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ใช้บริการห้องสมุดมากที่สุด จำนวน ๑๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๔ รองลงมาคือ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ จำนวน ๙๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖ นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ จำนวน ๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๗ และนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน ๗๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๕ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาลักษณ์ ธรรมดวงศรี^๙ ได้ศึกษาเรื่อง การใช้ทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการวิจัยของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และใช้บริการห้องสมุดเดือนละครั้งมากที่สุด รองลงมาครั้ง ๓-๔ ครั้ง/สัปดาห์ และไม่เคยใช้บริการเลยน้อยที่สุด

๒. ปัญหาในการใช้บริการทรัพยากรสารสนเทศ

พบว่าปัญหาในการใช้บริการทรัพยากรสารสนเทศ โดยพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้

๒.๑ ปัญหาด้านทรัพยากรสารสนเทศภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พบข้อที่เป็นปัญหาด้านทรัพยากรสารสนเทศระดับมาก คือ มีเนื้อหาไม่ตรงกับความต้องการ ปัญหาระดับปานกลาง คือ มีรูปแบบไม่ตรงกับความต้องการ, มีเนื้อหาไม่ทันสมัย, มีจำนวนไม่เพียงพอ และจัดเก็บไม่เป็นระบบ สืบค้นยาก ส่วนที่เป็นปัญหาระดับน้อย คือ มีสภาพเก่า ชำรุด ฉีกขาด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อริศรา สิงห์ปัน และณรงค์ ณรงค์ชัยปัญญา^{๑๐} ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการใช้ ปัญหาและความต้องการใช้ทรัพยากรสารสนเทศสำนักหอสมุดของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ ปี ๒๕๕๘ พบว่า ปัญหาระดับปานกลาง คือ มีจำนวนไม่เพียงพอ จัดเก็บไม่เป็นระบบ และไม่ตรงกับความต้องการ ปัญหาระดับน้อย คือ มีสภาพเก่า

^๙ สุชาลักษณ์ ธรรมดวงศรี, การใช้ทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการวิจัยของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏ

มหาสารคาม: งานวิจัย (มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, ๒๕๖๐).

^{๑๐} อริศรา สิงห์ปัน และณรงค์ ณรงค์ชัยปัญญา, การศึกษาสภาพการใช้ ปัญหาและความต้องการใช้ทรัพยากรสารสนเทศสำนักหอสมุดของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้: งานวิจัย (เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้, ๒๕๕๘).

๒.๒ ปัญหาด้านผู้ใช้ทรัพยากรสารสนเทศสภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พบข้อที่เป็นปัญหาด้านผู้ใช้ทรัพยากรสารสนเทศระดับปานกลาง คือ ไม่ทราบแหล่งสารสนเทศในการค้นหา, ไม่พบหนังสือบนชั้นตามที่ระบุ, ฐานข้อมูลไม่ตรงกับความต้องการ, ไม่มีทักษะในการใช้เครื่องมือสืบค้น, ไม่ทราบวิธีการค้นหาข้อมูลในห้องสมุด และไม่กล้าขอความช่วยเหลือจากผู้ให้บริการ ส่วนที่เป็นปัญหาระดับน้อย คือ ขาดความรู้เกี่ยวกับบริการต่าง ๆ ของห้องสมุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อริศรา สิงห์ปิ่น และ ณรงค์ ณรงค์ชัยปัญญา ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการใช้ ปัญหาและความต้องการใช้ทรัพยากรสารสนเทศสำนักหอสมุดของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ ปี ๒๕๕๘ พบว่า ทรัพยากรสารสนเทศไม่ตรงกับความต้องการ

๒.๓ ปัญหาด้านการใช้บริการทรัพยากรสารสนเทศสภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พบข้อที่เป็นปัญหาด้านการใช้บริการระดับปานกลาง คือ ระยะเวลาการให้ยืมน้อยเกินไป (๗ วัน : เล่ม), การบริการยืม-คืนทรัพยากรสารสนเทศ, การบริการห้องอินเทอร์เน็ต, จำนวนเล่มที่ให้ยืมต่อครั้งน้อยเกินไป (๕ เล่ม : ครั้ง), การบริการห้องโสตทัศนวัสดุ, การบริการฐานข้อมูลออนไลน์ ส่วนที่เป็นปัญหาระดับน้อย คือ การบริการสื่อสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง, การบริการจองหนังสือ และการบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า

๒.๔ ปัญหาด้านผู้ให้บริการทรัพยากรสารสนเทศสภาพรวมอยู่ในระดับน้อย พบข้อที่เป็นปัญหาด้านผู้ให้บริการระดับปานกลาง คือ ผู้ให้บริการมีจำนวนไม่เพียงพอ และผู้ให้บริการไม่เชี่ยวชาญการใช้เครื่องมือเพื่อการสื่อสาร ส่วนที่เป็นปัญหาระดับน้อย คือ ผู้ให้บริการเข้มงวดเกินไป, ผู้ให้บริการขาดทักษะการสื่อสาร และผู้ให้บริการไม่มีมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อริศรา สิงห์ปิ่น และ ณรงค์ ณรงค์ชัยปัญญา ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการใช้ ปัญหาและความต้องการใช้ทรัพยากรสารสนเทศสำนักหอสมุดของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ ปี ๒๕๕๘ พบว่า ปัญหาระดับน้อย คือ ผู้ให้บริการเข้มงวดเกินไป

๒.๕ ปัญหาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและอุปกรณ์สภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พบข้อที่เป็นปัญหาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและอุปกรณ์ระดับมาก คือ สัญญาณอินเทอร์เน็ตไร้สายช้าและไม่เสถียร และคอมพิวเตอร์มีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการ ส่วนที่เป็นปัญหาระดับปานกลาง คือ ไม่มีอุปกรณ์ (เครื่องมือ) ต่อพ่วงอื่น ๆ, เครื่องมือที่ใช้สืบค้นสารสนเทศใช้ยากเกินไป และไม่มีอุปกรณ์เสริมคอมพิวเตอร์ เช่น หูฟัง, ไมโครโฟน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อริศรา สิงห์ปิ่น และ ณรงค์ ณรงค์ชัยปัญญา ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการใช้ ปัญหาและความต้องการใช้ทรัพยากรสารสนเทศสำนักหอสมุดของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ ปี ๒๕๕๘ พบว่า คอมพิวเตอร์มีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการ

๓. ความต้องการใช้บริการทรัพยากรสารสนเทศ

พบว่าความต้องการใช้บริการทรัพยากรสารสนเทศ โดยพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้

๓.๑ ความต้องการด้านสื่อสิ่งพิมพ์ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พบข้อที่เป็นความต้องการด้านสื่อสิ่งพิมพ์ระดับมาก คือ หนังสือ/ตำรา, วารสารวิชาการ และนิตยสาร ความต้องการระดับปานกลาง คือ หนังสือพิมพ์, รายงานการวิจัย/วิทยานิพนธ์ และหนังสืออ้างอิง (สารานุกรม, นามานุกรม, พจนานุกรม ฯลฯ) ส่วนที่เป็นความต้องการระดับน้อย คือ กฤตภาค, หนังสือคู่มือ และจุลสาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อริศรา สิงห์ปิ่น และณรงค์ ณรงค์ชัยปัญญา ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการใช้ ปัญหา และความต้องการใช้ทรัพยากรสารสนเทศสำนักหอสมุดของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ ปี ๒๕๕๘ พบว่ามีความต้องการด้านทรัพยากรสารสนเทศ ประเภทหนังสือ วารสาร อยู่ในระดับมาก

๓.๒ ความต้องการด้านสื่อโสตทัศนวัสดุภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พบข้อที่เป็นความต้องการด้านสื่อโสตทัศนวัสดุระดับปานกลาง คือ ซีดี/ดีวีดี ส่วนที่เป็นความต้องการระดับน้อย คือ วัสดุย่อยส่วน และหุ่นจำลอง

๓.๓ ความต้องการด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พบข้อที่เป็นความต้องการด้าน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ระดับปานกลาง คือ ฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book), ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ (E-Journal) และฐานข้อมูลออนไลน์/วิทยานิพนธ์/วิจัย (Online database /DRU IR) ส่วนที่เป็นฐานข้อมูลออนไลน์ (Online Database) โดยแยกออกเป็นแต่ละฐานข้อมูลมีความต้องการใช้บริการอยู่ในระดับน้อย ดังนี้ Web of Science, Springer Link, ProQuest Dissertation & Theses, Science Direct, ACS, ACM, EBSCO และ emerald insight ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชุม พรหมเมืองคุณ^{๑๑} ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการใช้ทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเลย พบว่า ส่วนใหญ่ใช้ฐานข้อมูลฐานหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ ฐานข้อมูลกฤตภาค

^{๑๑} สุชุม พรหมเมืองคุณ, “พฤติกรรมการใช้ทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเลย” วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ๗, ๒๑ (๒๕๕๕): ๑-๑๐.

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย มีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ด้านทรัพยากรสารสนเทศ

- ควรเพิ่มสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้มีความทันสมัยเพิ่มขึ้น

ด้านการให้บริการ

- ควรจัดอบรมและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบริการห้องสมุด
- ควรมีการประชาสัมพันธ์ที่ทั่วถึงมากกว่านี้
- ควรจัดนิทรรศการที่ช่วยให้นักศึกษาสนใจการอ่านมากขึ้น
- ควรขยายเวลาการเปิด-ปิดห้องสมุด

ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

- ควรมีการตรวจสอบความพร้อมใช้งานของเครื่องคอมพิวเตอร์
- ควรเพิ่มจำนวนเครื่อง Printer
- ควรเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกให้บริการ เช่น ปลั๊กไฟ

ด้านสภาพแวดล้อม

- ควรเพิ่มพื้นที่ในการนั่งอ่านหนังสือ
- ควรมีมุมร้านกาแฟเพื่อให้บริการด้วย

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

๑. ควรศึกษาวิจัยเพื่อติดตามการประเมินผลความพึงพอใจต่อการใช้บริการห้องสมุด เพื่อนำผลมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการให้บริการของห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

๒. ควรมีการใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น แบบสอบถาม การสนทนากลุ่ม หรือการสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กัลยา ยังสุขยิ่ง. “การสำรวจการปรับตัวของห้องสมุดในประเทศไทยในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019.” *วารสารห้องสมุด*. ๖๔, ๒ (๒๕๖๓): ๘๐-๙๐.
- น้ำทิพย์ วิภาวิน และนงเยาว์ เปรมกมลเนตร. *นวัตกรรมห้องสมุดและการจัดการความรู้*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๑.
- บุญชม ศรีสะอาด. *การวิจัยเบื้องต้น ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๙*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น, ๒๕๕๖.
- พรพรรณ จันทรแดง. *ห้องสมุดยุคใหม่ (Modern Library)*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น, ๒๕๕๗.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. *เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาศาสตร์พยาบาลสารสนเทศ หน่วย ที่ ๑-๘*. (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๒). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๕๔.
- รุ่งฤดี อภิวัฒน์ศรี และคนอื่น ๆ. *สารนิเทศและการเขียนรายงานทางวิชาการ*. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ: ทริบเพิล เอ็ดดูเคชั่น, ๒๕๕๖.
- สุขุม พรหมเมืองคุณ. “พฤติกรรมการใช้ทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.” *วารสารวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏเลย*. ๗, ๒๑ (๒๕๕๕): ๑-๑๐.
- สุชาลักษณ์ ธรรมดวงศรี. *การใช้ทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการวิจัยของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม: งานวิจัย*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, ๒๕๖๐.
- อริศรา สิงห์ปัน และณรงณ์ ณรงค์ชัยปัญญา. *งานวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการใช้ ปัญหาและความต้องการใช้ทรัพยากรสารสนเทศสำนักหอสมุดของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้: งานวิจัย*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้, ๒๕๕๘.
- Yamane, Taro. *Statistics: An Introductory Analysis*. 3rd ed. New York: Harper and Row, 1973.